

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobce: **BGS Biogas, a.s.**, IČ 27833518
sídlem Závídkovice 54, 582 91 Světlá nad Sázavou
právně zastoupen advokátem Mgr. Vítězslavem Dohnalem
sídlem Klokotská 103/13, 390 01 Tábor

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2020, č. j. 31369/20/5000-10610-712507

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou ze dne 16. 10. 2020 doručenou zdejšímu soudu téhož dne domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2020, č. j. 31369/20/5000-10610-712507 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 116 odst. 1 písm. c) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „daňový řád“), a podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“), zamítl odvolání žalobce a potvrdil platební výměr na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně za období od 1. 6. 2016 do 16. 2. 2018 vydaný Finančním úřadem pro Kraj Vysočina (dále jen „správce daně“) ze dne 6. 1. 2020, č. j. 4580/20/2900-31472-710026 (dále jen „platební výměr“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobce předně popsal rozhodné skutkové okolnosti projednávané věci. Pro posouzení toho, zda vůbec mělo být vyměřováno nějaké penále, je klíčové posouzení otázek souvisejících s odstoupením od projektu, na jehož realizaci obdržel dotaci od Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen „poskytovatel dotace“). Domnívá se, že od projektu bylo možné odstoupit a dotaci dobrovolně vrátit. Měl být proto poskytovatelem vyzván k dobrovolnému vrácení dotace. Opačný postup poskytovatele byl chybný. Ani správce daně neumožnil žalobci dobrovolně vrátit dotaci. Nezákonnost platebního výměru a napadeného rozhodnutí spočívá v nesprávné aplikaci právního základu na skutkový stav, a to zejména v absenci výzvy k dobrovolnému vrácení dotace, neumožnění dobrovolného vrácení dotace a v neakceptaci dobrovolného vrácení dotace. Bylo tak zasaženo do práva na dobrovolné vrácení dotace. Pokud by bylo žalobci umožněno dotaci vrátit, platila by fikce neporušení rozpočtové kázně a nebyl by žádný důvod pro vyměření penále dle platebního výměru.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný se k podané žalobě vyjádřil podáním ze dne 3. 12. 2020, s námitkami žalobce nesouhlasil a navrhl zamítnutí žaloby. Připomenul, že žalobcova argumentace odpovídá argumentaci obsažené v žalobě ze dne 27. 1. 2020 vedené u krajského soudu pod sp. zn. 31 Af 7/2020, námitky tak nesměřují proti napadenému rozhodnutí, ale proti rozhodnutí o odvolání proti platebnímu výměru na odvod za porušení rozpočtové kázně. Při přezkumu platebního výměru na penále nelze hodnotit námitky týkající se otázky, jestli vůbec a v jaké míře došlo k porušení rozpočtové kázně. Penále bylo vypočteno ve správné výši a za správnou dobu, přičemž správce daně vycházel z platebních výměrů na odvod. Stanovení odvodu na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně je ve své podstatě matematickým výpočtem, který vzniká ze zákona a není na správním uvážení správce daně, zda penále uloží či nikoli. Odstoupením od projektu se v napadeném rozhodnutí nezabýval, jelikož o této skutečnosti již bylo pravomocně rozhodnuto v řízení ve věci odvolání proti platebnímu výměru na odvod za porušení rozpočtové kázně. Shodný závěr platí rovněž ve vztahu k námitce týkající se výzvy k vrácení dotace.

IV. Replika žalobce

- Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou ze dne 26. 1. 2021, v níž setrval na svých žalobních tvrzeních. Argumentace týkající se odstoupení od projektu má vztah k penále zejména s ohledem na skutečnost, že odstoupením od projektu a vrácením dotace by odpadl právní důvod pro jakékoliv vyměření penále. Pro posouzení oprávněnosti vyměření penále je tak nezbytné vypořádat se s argumentací týkající se možnosti od předmětného projektu odstoupit. Pokud jde o samotný výpočet vyměření penále, proti tomu žalobce nic nenamítá. Námitky žalobce směřují výhradně proti samotné opodstatněnosti jeho vyměření.

V. Posouzení věci krajským soudem

- Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 s. ř. s.
- Úvodem krajský soud připomíná, že v rámci věci vedené pod sp. zn. 31 Af 7/2020 se zabýval platebním výměrem na odvod za porušení rozpočtové kázně vydaný správcem daně dne 29. 11. 2017, č. j. 1747365/17/2900-31472-710026, který byl rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 11. 2019, č. j. 47668/19/5000-10470-712507, potvrzen a proti tomuto platebnímu výměru podané odvolání bylo zamítnuto. Rozsudkem ze dne 14. 4. 2021, č. j. 31 Af 7/2020-223, zdejší soud podanou žalobu zamítl, přičemž se v odůvodnění tohoto rozsudku podrobně vypořádal s tím, zda žalobce mohl odstoupit od projektu, na který mu byla přiznána dotace poskytovatelem dotace, eventuálně zda jeho odstoupení od tohoto projektu bylo v souladu s podmínkami dotace. Dále se soud vypořádal rovněž s tím, zda správce daně žalobci mohl vyměřit odvod za porušení rozpočtové kázně, pokud poskytovatel dotace předtím nepostupoval v souladu s § 14f odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech a nevyzval žalobce k vrácení dotace či její části. Proti tomuto rozsudku žalobce podal kasační stížnost, která byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2022, č. j. 10 Afs 188/2021-53, zamítnuta.
- Otázkou vzájemné provázanosti platebního výměru na odvod za porušení rozpočtové kázně a následného platebního výměru na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně, jakož i možností jejich soudního přezkumu se bohatě zabývala judikatura správních soudů.
- Lze připomenout závěry uvedené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 11. 5. 2005, č. j. 1 Afs 137/2004-62, dle nichž „[ž]alovaný, přezkoumává-li rozhodnutí, kterým bylo stanoveno penále, zjišťuje, zda existuje rozhodnutí, kterým byla povinnost bradit celní dluh subjektu řádně sdělena, zda skutečně nebyla platební povinnost splněna ve lhůtě stanovené v tomto rozhodnutí a zda je penále počítáno za každý den prodlení počínaje dnem splatnosti cla a konče jeho platbou. Pokud byly splněny tyto podmínky, pak již zkoumá jen to, zda bylo penále stanovené nejdéle za 500 dnů prodlení, neboť poté se již uplatní penále ve výši 140 % diskontní úrokové sazby České národní banky platné v první den kalendářního čtvrtletí. Tímto rozsahem přezkoumání je vázán rovněž soud, při zachování zásady dispoziční.“

9. Podrobněji byl vzájemný vztah obou platebních výměrů vymezen v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2013, č. j. 9 Afs 4/2012-30: *„Uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně a předepsání penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně spolu sice vzájemně souvisí, jde však o dvě samostatná rozhodnutí správce daně, proti kterým se lze bránit samostatnými odvoláními a žalobami, případně i kasačními stížnostmi. Daná samostatnost se projevuje též v okruhu námitek, jejichž posouzení má význam v tom kterém řízení. Při přezkumu rozhodnutí o sdělení penále nelze posuzovat námitky týkající se otázky, zda vůbec a v jakém rozsahu došlo k porušení rozpočtové kázně. Pro posouzení této otázky je určeno řízení o přezkumu platebního výměru, jímž byl uložen samotný odvod za porušení rozpočtové kázně. Opačný postup by mohl vést k odlišným závěrům v každém z těchto řízení. Rozsah přezkumu platebního výměru na penále odvolacím orgánem i soudem je tedy oproti přezkumu platebního výměru na odvod za porušení rozpočtové kázně limitován a je zaměřen zejména na posouzení, zda penále mělo být vůbec předepsáno, zda bylo ve správné výši a za relevantní dobu. K uvedenému srovnaj např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 8. 2011, č. j. 8 Afs 6/2011 - 86, a ze dne 11. 6. 2009, č. j. 1 Afs 47/2009-45.“* Shodný závěr Nejvyšší správní soud konstatoval rovněž v rozsudku ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Afs 128/2015-45, k němuž doplnil, že v řízení o přezkumu platebního výměru na penále *„se zjišťuje pouze, zda existuje pravomocné rozhodnutí, kterým byl vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně, zda je penále počítáno za každý den prodlení počínaje dnem, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně a konče dnem odvedení prostředků jeho platbou, zda je použita správná sazba penále a zda bylo penále stanoveno nejvýše do částky uloženého odvodu.“*
10. Pro nyní projednávanou věc tak z citované judikatury vyplývá především závěr, že při přezkumu platebního výměru na penále již nelze posuzovat námitky týkající se otázky, zda vůbec a v jakém rozsahu došlo k porušení rozpočtové kázně.
11. Dle § 44a odst. 10 zákona o rozpočtových pravidlech je za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně porušitel rozpočtové kázně povinen zaplatit penále ve výši 1 promile z částky odvodu za každý den prodlení, nejvýše však do výše tohoto odvodu. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, kdy byly prostředky odvedeny nebo u návratných finančních výpomocí vráceny. Příjemce penále je stejný jako příjemce odvodu s výjimkou případů, kdy příjemcem odvodu je Národní fond. V těchto případech je příjemcem penále státní rozpočet [§ 6 odst. 1 písm. n)]. Penále, které v jednotlivých případech nepřesáhne 500 Kč, se nevyměří.
12. Žalobce v dané věci brojí proti napadenému rozhodnutí, kterým byl potvrzen platební výměr na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně. Proti tomuto platebnímu výměru však žalobce fakticky nevznáší žádnou žalobní argumentaci. Sám žalobce ve své replice explicitně uvedl, že *[p]okud jde o samotný výpočet vyměření penále, proti tomu nic nenamítá,* a současně, že *[n]ámitky směřují výhradně proti samotné opodstatněnosti jeho vyměření.* Nicméně opodstatněností vyměření penále, resp. stanovením odvodu za porušení rozpočtové kázně, se krajský soud mohl zabývat toliko v řízení proti platebnímu výměru na odvod za porušení rozpočtové kázně (jak učinil v rozsudku ze dne 14. 4. 2021, č. j. 31 Af 7/2020-223). Námitky žalobce uplatněné v nyní projednávaném žalobním návrhu jsou totožné s těmi, které žalobce uplatňoval již v řízení vedeném pod sp. zn. 31 Af 7/2020. S nimi se však již krajský soud podrobně vypořádal, jeho argumentace byla potvrzena také Nejvyšším správním soudem, který kasační stížnost proti uvedenému rozsudku zdejšího soudu zamítl. Jelikož soud v odkazované věci dospěl jednoznačně k závěru, že stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně bylo v souladu

se zákonem a příslušnými dotačními podmínkami (tj. právní důvod pro vyměření penále neodpadl, jak žalobce poukazoval ve své replice), je tímto závěrem zodpovězena veškerá argumentace žalobce uplatněná v nyní projednávané žalobě. V podrobnostech soud plně odkazuje na své závěry uvedené v rozsudku ze dne 14. 4. 2021, č. j. 31 Af 7/2020-223.

13. Z argumentace žalobce je současně zřejmé, že z jeho strany dochází ke směšování dvou odlišných rozhodnutí správce daně – platebního výměru na odvod za porušení rozpočtové kázně a platebního výměru na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně, které napadá shodnými námitkami. Nicméně, jak bylo uvedeno v citované judikatuře správních soudů, v rámci přezkumu platebního výměru na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně již nedochází k přezkumu samotných podmínek pro konstatování porušení rozpočtové kázně a stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně.
14. Závěrem soud poznamenává, že si je vědom svých závěrů vyjádřených v rozsudku ve věci vedené pod sp. zn 31 Af 7/2020, dle nichž by „[p]řípadná snaha žalobce o vrácení dotace by pak mohla být relevantní pro posouzení výše penále z odvodu za porušení rozpočtové kázně, nikoliv však pro otázku, zda v souzené věci měla či neměla být vydána výzva dle § 14f odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech.“ Jak však již bylo uvedeno výše, žalobce v projednávané věci proti samotné výši penále ničeho nenamítal.

VI. Shrnutí a náklady řízení

15. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.
16. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 22. března 2022

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu